

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENECE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nebrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6. Celoletni račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Ceneoglasov
i stoip. pečil-vrsta
malloglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a pr. večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke in
dneva po prazniku

Centrum zopet v vladi

Stvarni razlogi so vodili stranko katoliškega centra, da je januarja zapustila vladno in prvič po vojni stopila v opozicijo. Med strankami vladne koalicije ni bilo prave slege in medsebojnega zaupanja. Najmočnejša stranka socialdemokratov, ki je dala iz svojih vrst tudi kancelerja Müllerja, ni svojim ministrom dajala potrebne podpore in se je nje na večina raje udajala strankarski agitaciji kakor pa sprejetju odgovornosti za delo vlade. Tudi kapitalistična ljudska stranka je sledila zgledu levičarskega zavezništva in je v najbolj kritičnih časih izrekla nezaupnico svojemu voditelju zunanjemu ministru dr. Stresemannu. Ker je bilo s tem onemogočeno vsako stvarno delo vlade, je centrum izstopil z zahtevo, da se čimprej sestavi vlada, ki bo imela točno izdelan delovni program, ki bo obvezen za vse koalirane stranke.

Po izstopu centra je vlada živovarila iz dneva v dan in ni imela dovolj opore, da bi se lotila kakšnega važnejšega problema. Ta nesigurnost in slabost vlade je znatno škodovala Nemčiji predvsem v zunanji politiki, posebno pri pariških pogajanjih za končno ureditev reparacijskega problema. Če bi ne bilo teh pogajanj, bi vlada že davno odšla in pri sedanjem stanju razmer med parlamentarnimi skupinami bi gotovo prišlo do težke krize.

Zato so ugledni člani raznih parlamentarnih skupin pričeli z neobveznimi pogajanjimi za sestavo vlade tako imenovane velike koalicije. Ta pogajanja so potekala zelo ugodno. Ko se je že mislilo, da je stvar gotova, pa je prišlo na dnevni red vprašanje prve nemške križarke.

Ko je vlada socialista Müllerja lani zahtevala odobritev prvega obroka za graditev te križarke, so socialistični poslanci pod vplivom skrajnih levičarjev in strupene agitacije komunistov glasovali proti in vlada je mogla dobiti kredite s pičlo večino in celo socialdemokratski ministri sami niso vsi glasovali za predlog vlade. Sedaj je treba odobriti drugi obrok. Parlamentarni klub socialdemokratske stranke je razpravljal o svojem nastopu in je z velikansko večino sklenil, da ne bo glasoval za te kredite. Brez glasov centra bi vlada ne imela večine in proračun bi padel. To bi imelo dalekosežne posledice. Zato je načelnik centra dr. Kaas v posebnem pismu opozoril kancelerja na nevarnost takega položaja in na posledice za državno politiko. Obenem je v pismu podal poglede centra, ki zahteva, da se s takimi neparlamentarnimi običaji v interesu ugleda demokracije pridobitev neha. To stališče so odobrili tudi zastopniki drugih strank. Na skupnem posvetovanju je prišlo do sporazuma, da se z ozirom na težak zunanji politični položaj in z ozirom na težko gospodarsko stanje izogne formalni krizi, da se vladna koalicija razširi z vstopom centra. Dočim je svojčas centrum imel v vladi samo enega zastopnika, naj bi imel v taki razširjeni vladi tri. Obenem so socialdemokratski ministri dali obvezno izjavo, da bodo ne glede na sklepe svojega kluba glasovali za kredite za križarko. Sprejet je bil še sporazum, da se vse spremembe, črtanja in povišanja posameznih postavk proračuna morejo izvršiti samo, če so se predhodno sporazumele vse stranke in ko nečeno, da posamezne stranke ne smejo predlagati nobenih predlogov, ki bi imeli strankarsko agitatoričen značaj.

S takim sporazumom se je omogočil sestav vlade, ki sicer ne odgovarja povsem intencij prijateljev velike koalicije, ki tako vlado imenujejo »vlado nujne potrebe«. Vseeno pa je dana podlaga za izvršitev precej obsežnega programa, predvsem pa izglasovanje proračuna ne glede na to, kakšno stališče bo zavzela večina socialističnih poslancev.

Centrum je že imenoval svoje kandidate: Guérarda za pravosodnega, dr. Stegerwalda za prometnega in dr. Wirtha za ministra za zasedeno ozemlje. Dr. Stegerwald je vodja krščanskosocialnega krila v stranki in uživa polno zaupanje in strokovnih zvezah organiziranega krščanskega delavstva. Dr. Wirth pa je tudi znani prvobornik centra, ki je dosledno nastopal proti zvezi centra z desnimi strankami. Z obema bo vlada pridobila dva odločna zastopnika demokratične ideje in bo s tem znatno oslabil vpliv desnih strank. Ljudske stranke. Njuno sodelovanje kakor sploh poštrevnost centra in njegov čut za močnatost in za prevzemanje odgovornosti je pozdravila vsa nemška javnost.

Pogajanja za konkordat se prično**Po sklenitvi konkordata bo imenovan jugoslovanski kardinal**

Belgrad, 12. aprila. (Tel. »Slov.«) Vaš dopisnik je danes zvedel, da je material glede pogajanj med Jugoslavijo in Vatikanom za konkordat že tako dozorel, enako od strani Jugoslavije kakor od strani cerkvenih oblasti, da je v najkrajšem času pričakovati vsaj preliminarne pogajanje. Kot šefa naše delegacije forsira naše zunanje ministrstvo bivšega šefa dr. Janiča. Zunanje ministrstvo vztraja nadalje na tem, da bi se ta preliminarne pogajanja vršila v Belgradu. Vsekakor bodo končne določbe taksirane v Rimu pod vodstvom državnega tajnika Gasparrija.

Ideja konkordata se forsira tudi z najvišjega mesta in sicer iz državnih interesov. V zunanjem ministrstvu pričakujejo, da bo po sklenitvi konkordata imenovan jugoslovanski kardinal. Ta fakt naša država, zlasti zunanje ministrstvo zelo pozdravlja, ker bi spričo velike moči Vatikana v mednarodnem svetu bil naš zastopnik na tem mednarodnem mestu naš državi samo v prid.

Nadalje smo zvedeli, da je belgajska nunciatura dobila podrobna navodila iz Vatikana za te preliminarne razgovore.

Organizacija ministrstev**Uredbe v organizaciji soc. ministrstva gotova -- V trg. ministrstvu ostanejo vsi oddelki**

Belgrad, 12. aprila. (Tel. »Slov.«) V ministrstvu za socialno politiko je gotova uredba o organizaciji ministrstva. Minister Drinković se je končno odločil, da si ohrani pomočnika, najbrž dr. Štamparja, ki bo vodil posle dosedanjega zdravstvenega ministrstva. Zdravstveno ministrstvo se preseli v ministrstvo za soc. politiko, v prostore, kjer je bila dosedaj statistika, ki se preseli v predsedništvo vlade, za šefa statističnega oddelka naj bi bil imenovan po naših informacijah subotički vseučiliški profesor dr. Kostić.

Glede nadaljnjih odredb v posameznih ministrstvih smo zvedeli, da je končana uredba v gradbenem ministrstvu. Ustanovile se bodo, v kolikor pridejo interesi posameznih oblasti in pokrajin v postev, gradbeni ravnateljstva, in sicer najbrže v mesecih posameznih oblasti. Ti gradbeni odseki bodo imeli veliko kompetenco. Glavna skrb bo točno vzdrževanje cest, s posebnim ozirom na povzdigo tujskega prometa.

Glede organizacije trgovinskega ministrstva se je prvotno mislilo, da se bo organiziralo tako, da bo podlaga stvarnost, ne pa zunanja forma. N. pr. zunanja in notranja trgovina se lahko vodi iz ene in iste roke. Dosedanja razdelitev oddelkov je bila večkrat kriva, da so posamezni šefi posegali v kompetenco drugih. Zato se je forsirala ureditev po stvarnosti, ne pa po zunanjih znakih. Ko se je sestavila uredba, je prodrl načrt, da ostane zaenkrat v organizaciji tega ministrstva vse pri starem ter da ostanejo vsi dosedanja oddelki s starimi kompetencami.

Zastopniki bank o kmet. kreditu**Potrebne spremembe, da lahko dobi kmet kredite tudi od bank Kmet je dober plačnik**

Belgrad, 12. aprila. (Tel. »Slov.«) Pri pravosodnem ministrstvu se je vršila konferenca bank. Ljubljano je zastopal gen. ravnatelj Tykač. O tej konferenci, na kateri se je govorilo o agrarni banki, so dali zastopniki bank javnosti to-le mnenje:

Smo na stališču, da nima bančno društvo ničesar načelnega proti agrarni banki. Osnovanje bo dolgo trajalo in naš kmet leta 1929 še ničesar ne bo imel od tega. Narodna banka daje kmetstvu čim večji kredit. Zato je treba ustvariti možnost, na Narodna banka in država lahko ustanovita kmetijski kredit. Bankarji zahtevajo, da stopi čl. 97 novega meničnega zakona takoj v veljavo, da dobijo kmetje tudi v Srbiji menično sposobnost. Zakon o Narodni banki naj se spremeni, da bo Narodna banka reeskontirala menice, ki so jih druge

ge banke eskontirale in sicer s tremi sigurnimi podpismi v roku 9 mesecev. Reeskont bi znašal 25% od skupnega eskontnega iznosa listnice Narodne banke.

Dalje zahtevajo ukinitve čl. 471. srbskega civilnopravnega reda, po katerem je za vse kmetске dolgeve prepovedan popis gotovih nepremičnin. S tem bi se dala po njihovem mnenju kmetom tudi večja kreditna sigurnost.

Nadalje zahtevajo od pravosodnega ministrstva, da čimprej izvede novi zakon o eksekuciji. Tudi zakon o katastru za Srbijo in Črno goro naj se čimprej izvede. Poleg Narodne banke bi kmetom tudi banke rade dajale kredit, ker so se prepričale v teku poslovanja, da je kmet dober plačnik.

Delovni čas se ne spremeni

Belgrad, 12. apr. (Tel. »Slov.«) V kratkem bo izšla uredba o odpiranju in zapiranju trgovin. Iz ministrstva za socialno politiko smo zvedeli, da zaenkrat ne nameravajo podaljšati delovnega časa ob nedeljah in praznikih, ampak da se obdrži delovni čas, kot je bil določen sedaj za te dni. Ministrstvo je na stališču, da bi bilo v nasprotnem slučaju potrebno spremeniti zakon o zaščiti delavcev, česar z uredbo ne more storiti. Vprašanje pa tudi ni aktualno, niti oportuno. V trgovinsko ministrstvo in ministrstvo za socialno politiko prihajajo dnevno vloge iz trgovskih in obrtnih krogov, naj bi se ob nedeljah dovolilo podaljšanje delovnega časa vsaj za 4 ure.

Vesti iz Hrvatske

Negle smrti je umrl v Brodu na Savi prof. Vladimir Podhorski. Med profesorsko konferenco mu je v profesorski zbornici nenadoma počila pljučna žila, nasker je radi izkrvavitve nastopila smrt. Pokojnik je sin zagrebškega arhitekta in profesorja Podhorskega.

Split, 12. aprila. (Tel. »Slov.«) Trgovska zbornica je poslala prometnemu ministrstvu vlogo glede zboljšanja železniškega tarifa. Poudarja, da so vozni kolosmani in carinski dokumenti odveč, ker to otežkuje promet. Obenem zahteva, da se senu uvrsti v pristaniški tarif. Vloga tudi vsebuje razne zahteve glede prevoza žita in cementa.

Za zboljšanje uprave

Da se zboljša uprava, so se izvršile v upravnih službah znatne spremembe in so bili imenovani za velike župane samo osebe, ki imajo polno kvalifikacijo. Sedaj hoče notranje ministrstvo namestiti kot policijske pisarje samo čisto kvalificirane pravnike. V ta namen je podal predsednik vlade, general Živković, pravosodnemu ministru dr. Sršiću to pismo:

»Gospod minister!

Odločen sem, da dvignem upravno-policijsko službo in jo usposobim za izvršitev nje velike naloge z nastavitvijo samo kvalificiranih sil.

Za glavarje sem imenoval gotovo število tajnikov in pisarjev iz vam podrejene stroke s položenim sodniškim ali odvetniškim izpitom. Sedaj potrebujem okoli sto diplomiranih pravnikov za pripravnike.

Kakor čujem se nahaja v Vašem ministrstvu več ko sto prošelj kandidatov za sodne pripravnike, ki čakajo na imenovanje. Ker pa se ti ne morejo za dalj časa zaposliti, Vas prosim za odredbo, da se vsi ti kandidati napotijo, da prosijo za službo v notranjem ministrstvu, kjer dobe takoj službo in kjer imajo iste prejemke ko v sodni službi.

Ker je za polaganje sodnega izpita določen v sodniški zakon tudi ta pogoj, da je bil kandidat dve leti v sodni službi ali mesto enega leta v sodni tri leta v upravni službi, je to še en razlog več, da absolvirani pravniki stopijo takoj v upravno službo in na ta način izvrše tudi enega pogojev za polaganje sodnega izpita. Za sedaj bi se moglo imenovati samo 45 sodnih pisarjev, in to na Hrvatskem, kjer je njih število za toliko povečano. Pridejo pa v poštev samo zagrebški pravniki, ki poznajo tamkašnjo zakonodajo. Izgledi za imenovanje sodnih pisarjev v drugih področjih pa so minimalni in bodo zato morali prosilci, ki vztrajajo na svojih prošnjah, čakati najbrže zelo dolgo.

Povišanje zemljiškega davka v Srbiji

Belgrad, 12. aprila. (Tel. »Slov.«) Stalna komisija v finančnem ministrstvu nadaljuje z delom na določevanju čistega katastrskega dnoza za Srbijo in Črno goro. Čujemo, da so njeni rezultati precej razburili srbske kmete, ki so poslali več deputacij na dvor. Srbski kmetje se pritožujejo, da bi se jim zemljiški davek povišal za 300 odstotkov, če bi se sedanji rezultati uzakonili. V komisiji zaslopa Slovenijo delegat Hinko Lebinger, litijski župan.

Belgajske vesti

Belgrad, 12. aprila.

Fetić, naš bivši delegat pri Društvu narodov, je prišel v Belgrad in bo prevzel politični oddelek v zunanjem ministrstvu.

Občinski odbor v Litiji je imenovan. Litija ima 12 odbornikov, Fetić 9, Konj 4.

Trgovinsko ministrstvo je odobrilo, da se vse knjige, ki jih je ministrstvo kupilo od avtorjev, in leže v ministrstvu, odpošljejo šolskim ustanovam in zavodom.

Pravosodno ministrstvo je sprejelo 27 pravnikov absolventov v sodno službo. Nerešene prošnje, 200 po številu, se bodo poslale nazaj s pripombo, da naj se obrnejo na notranje ministrstvo.

Kot novega člana komisije za sestavo obrtnega zakona je imenoval trgovinski minister zagrebškega banskega svetnika Ivana Galića.

Italijanske železnice so obvestile naše ministrstvo, da je dovoljen popust za ljubljanski velesejem spomladi in jeseni, in sicer za razstavljalce, strokovnjake in prevoz blaga 30% ter za udeležence.

O uboju bivšega črnogorskega polkovnika Ivana Radovića je prišla z Dunaja nepotrjena vest.

Jadranska Siraža je izdelala program izleta na Grško. Iz Ljubljane bo stal I. razred 1300 do 1500, II. 1050—1250, III. 700—800 Din. Vizum in druge stvari preskrbi Jadranska siraža. Izlet se bo vršil od 1. do 8. maja. Izletniki si bodo ogledali grške gospodarske naprave.

Kmetijsko ministrstvo odločno zanika vesti, da bi se dobrovoljcem odvzela zemlja in da se agrarna reforma ne bo izvršila.

Predsednik vlade Peter Živković je obiskal bolnega vojvodo Stepanovića v Čaku.

Jan Skala je bil danes sprejet od zunanjega ministra dr. Kumanudija. Skala potuje iz Belgrada v južno Srbijo, da na licu mesta prouči tamošnje razmere.

Statistika samomorov v Belgradu od 1910 do 1928 navaja 510 slučajev, 285 moških, 225 ženskih.

Važne spremembe trošarinskega zakona

Kralj je na predlog finančnega ministra podpisal zakon o spremembah in o dopolnitvah zakona o državnih trošarinah. Glavne spremembe so:

Na pivo se plača na eno hektolitersko stopnjo ekstrakta 5 dinarjev. Ta odredba stopi v veljavo 1. septembra 1929.

Na vino: Na vsa vina se plača od hektolitra 100 Din. Za vino se smatra samo vino od grozdja. Vsa vina, ki vsebujejo nad 18% alkohola, se smatrajo že za špirit in se za nje plača trošarina kakor na alkohol po hektoliterski stopnji. Vino, ki ga vinogradniki rabijo za svojo domačo porabo, je oproščeno vsake trošarine. Če pa se vinogradniki sami bavijo s prodajo vina na drobno, morajo vse vino prijaviti, na kar mu bo oblast odredila, koliko vina bo za domačo uporabo, pri čemur pridejo v poštev samo družinski člani stari nad 15 let.

Za izvoz vina: Za vsakih 100 litrov v inozemstvo izpeljanega vina, bilo čistega ali pojačanega z alkoholom, plača finančno ministrstvo iz državne blagajne 40 dinarjev. Najmanjša količina, ki pride pri tem v poštev, je 50 hektolitrov vina.

Dne 15. aprila 1929 se morajo popisati vse količine vina pri prodajalcih, gostilničarjih ter trgovcih. Do 15. maja pa se mora plačati razlika po tej novi tarifi.

Na ekstrakte, esence in eterna olja z alkoholom se plača na 100 kilogramov 3000 Din.

Špirit:

Na špirit in vse iz špirta izdelane tekočine se plača od hektoliterske stopnje 20 dinarjev, če je izdelan v poljedelskih tovarnah in 23 Din za izdelanega v industrijskih tovarnah. Če se izvozi v inozemstvo najmanj 500 hektoliterskih stopinj špirta, se ga lahko istotoliko stavi v promet v državi po nižani tarifi t. j. 4 Din od stopinje. Vse poljedelske tovarne za špirit lahko v eni sezoni producirajo skupaj 30.000 hektolitrov čistega alkohola. Finančno ministrstvo bo odredilo, koliko odpade na posamezne tovarne.

Prodaja in uporaba metilnega alkohola za kurjavo je prepovedana in kaznjiva.

Kvas.

Na kvas, izdelan v samostojnih tovarnah za kvas, se plača 4 Din. Če bi se radi te odredbe cene kvasu zvišale, se bo za istotoliko zvišala tudi trošarina.

Trošarina na žganje.

Na žganje se od hektoliterske stopnje plača 18 Din; na žganje, izdelano iz vina, iz tropin ali drož se plača 23 Din.

Trošarino na žganje, pridobljeno iz lastnih surovin in z lastne zemlje, plača tisti, ki kupi žganje od producenta ali ga dobi iz katerega drugega vzroka.

Trošarino na žganje, pridobljeno doma za domačo uporabo iz kupljenih surovin, plača producent le, če žganje proda ali ga iz kateregakoli vzroka odstopi drugim.

Trošarino na žganje, pridobljeno za prodajo iz kupljenih surovin in onih iz lastnega posestva, plača producent po tarifi čl. 14. (To je 20 Din od hektoliterske stopnje.)

Finančni minister je pooblaščen, da za to vrsto produkcije uvede plačanje trošarine po kotlih.

Če se producenti žganja iz lastnih pridelkov bavijo z razpečevanjem žganja, potem se bo z ozirom na število rodbinskih članov (nad 18 let starih) odredilo, koliko jim pripada za domačo uporabo.

Če producent žganja naenkrat izvozi v tujino nad 500 hektoliterskih stopinj žganja, potem ga sme ravno toliko prodati v državi za nižano trošarino 4 Din od hektoliterske stopnje.

Dne 15. aprila se imajo popisati vse zaloge žganja in do 15. maja mora biti plačana trošarina.

Kislina in bencin.

Od očetne kisline se plača od kg 100% jakosti 4 Din.

Za 100 kg bencina se plača 300 Din trošarine. Kot bencin se smatra destilat mineralnega olja (surove nafte), katrana, premoga, in tako dalje brez obzira, pod kakšnim imenom se pojavi, ki ima pri +15 stopinj C manjšo gostoto od 795 stopenj.

More pa se dovoliti uporaba bencina brez plačanja trošarine za nagon motorjev, obrtnih, industrijskih in poljedelskih, kakor tudi za pogon ribiških in potniških ladij. Nadalje tudi za nekatere druge industrijske namene. Podrobnejši pogoji, kdaj se more oprostiti plačevanje trošarine bodo določeni s posebnim pravilnikom.

Oblastne trošarine.

Prepoveduje se razpisati oblastno trošarino v katerikoli obliki na pivo, vino, ekstrakte, kislina, eterična olja z alkoholom, liker, rum, konjak in špirit. Od 15. aprila 1929. Dalje ne bodo mogle oblasti pobirati trošarine na prej navedene predmete, temveč se bo vršilo izplačevanje trošarine po predpisih tega zakona.

Čl. 11. Na ime oblastne trošarine bodo pobirali državni organi obenem z državno trošarino in to:

Od 100 l piva 30 Din, od 700 l vina 50 Din, od 100 kg ekstrakta, esenca in eteričnih olj z alkoholom 400 Din, od hektolitrske stop-

Izgraditev korporativnega gospodarskega reda v Italiji

Rim, 12. aprila. (Tel. Slov.) Veliki fašistovski svet je odobril zakonski načrt za Narodni korporacijski svet. Besedilo tega prevažnega zakona še ni objavljeno, pač pa njegove glavne smerice. S tem zakonom preneha definitivno liberalna ekonomija in se uvede združni gospodarski red v smislu fašizma, ki državi daje v gospodarskem procesu ne samo posredujočo nego vodilno in odločujočo nalogo. Država preneha odsej biti samo indiferenten gledalec gospodarskega dogajanja. Zakonski načrt pa predvideva, da se bo ta prehod izvršil s potrebno previdnostjo, da produkcijski proces ne bo radi take temeljne revolucije trpel škode. Odnosi med delavci in delodajalci ne bodo odslej več privatno-pravnega značaja, ampak javno-pravnega. Tako štrajki kakor izprtja bodo izključena. Onemogo-

čeno bo vsako zavračanje rešitve mezdnih sporov. Delavski sindikati in delodajalske organizacije bodo medseboj aktivno sodelovale in obe stranki ne bosta nasprotnici, ampak združno zvezani. Kooperacija razredov pod edino in najvišjo nacionalno disciplino bo imela obliko združne demokracije. Narodni korporacijski svet bo imel 7 sekcij, v katerih bodo delavci in delodajalci po svojih korporacijah popolnoma paritetno zastopani. Ta pariteta bo veljala tudi za izdelavo zakonskih načrtov gospodarskega in socialnega značaja, ker spada pod kompetenco Narodnega korporacijskega sveta. (Consiglio Nazionale delle corporazioni.) Spoštovanje in izvrševanje kolektivnih mezdnih pogojev od strani delodajalcev je absolutno zasigurano.

Mironescu pri Chamberlainu in Baldwinu

Smernice romunske politike -- Optantsko vprašanje bo rešeno
Ugoden utis Mironescove politike v Londonu

London, 12. aprila. (Tel. Slov.) Chamberlain in Baldwin sta včeraj sprejela v spremstvu romunskega poslanika Titulescu zunanje ministra Mironesca, ki je za kratek čas posetil London.

Mironescu je po »Timesu« obrazložil angleškima državnikoma naziranje in politiko romunske vlade ter njeno željo, postopati v soglasju z angleško politiko in z načeli Društva narodov. Naglašal je, da je v načelu romunske politike, postopati z inozemskim kapitalom fair in voditi odločno politiko »detente«. V intervjuju v »Timesu« je izrazil upanje, da se bo madjarsko optantsko vprašanje kmalu rešilo, in izjavil, da so Madjari njegove zadnje izjave slabo razumeli. Res je, da madjarska vlada ne bo plačala razlaščenim madjarskim posestnikom nobenih direktnih kompenzacij, da pa se je med obema državama sklenil dogovor, da se bo odškodnina plačala madjarski vladi, ki naj potem sama izplača svoje državljane. O načinu plačila se še vrše pogajanja. Najbrže se bo izvršilo plačilo napol v gotovini, napol v stvarnih dobavah. Če se bosta državi o predlogih sporazumeli, potem skupna vsota, ki jo bo plačati, ne bo nobena ovira za sklenitev pogodbe. Romunska politika hoče vpostaviti z Madjarsko prijateljske odnose v vsakem oziru, ravno tako tudi z Bolgarsko in Sovjetsko Rusijo, s katero je pred kratkim podpisala Litvinovo pogodbo.

Diplomatski poročevalec »Daily Telegraph« izjavlja, da so v diplomatskih krogih toplo pozdravili obisk Mironesca. Priznava se, da nova vlada sprejmo obravnavo razna mednarodna vprašanja, kar se je preje ugodno presojalo v Rimu in v Ženevi. Spravljivi duh nove romunske zunanje politike je rodil značilne sadove pri zboljšanju bolgarsko-romunskih odnosov. Tudi v Budimpešti se ne taji, da se sedaj urejuje optantsko vprašanje fair in v prijateljskem smislu. Z angleškega stališča je iskati glavne vzroke zadovoljstva na gospodarskem polju, v olajšavo prejšnje omejitve zunanje kapitala in inozemskih podjetij potom zakonodaje in enakega postopanja, kakor z domačimi podjetji. V intervjuju z diplomatskim poročevalcem navedenega lista odreja Mironescu tako zvanemu tajnemu poljsko-romunskemu paktu za skupen napad na Rusijo, ki ga je baje odkril Litvinov, vsak pomen. Niti on niti nobeden njegovih prednikov ne ve o taki pogodbi ničesar. Niti Poljska niti Rumunija ne stremita po razširjenju ozemlja.

Mironescu bo v nedeljo zapustil London in se vrnil v Bukarešt.

Nemške reparacije znatno znižane

Pariz, 12. apr. (Tel. Slov.) Zavezniški strokovnjaki so se danes pod predsedstvom Owen Younga posvetovali o skupni podlagi svojih zahtev nasproti nemški delegaciji, katero bodo danes popoldne ali jutri zopet povabili na debato. Novo sestavljeni skupni račun zaveznikov je po pariških listih skrajna koncepcija zaveznikov, ki pa se ne bo predložila Nemcem v obliki diktata ali ultimata.

»Petit Parisien« javlja, da so zavezniški svojo skupno zahtevo od 19 milijard znižali na 12 do 13 milijard. Kompromis, ki ga je predlagal Owen Young z vsoto 8 milijard se torej še ni dosegel. Francija je od svoje prvotne zahteve 8—10 milijard dovolila, da se črta 20—25%, Anglija od svoje zahteve 4 milijard je dovolila zmanjšanje 25%, Belgija se zadovoljuje sedaj z zneskom 1.4 milijarde, Italija, ki

je prvotno zahtevala 600 milijonov, je tudi pripravljen, popustiti slično vsoto, pa tudi mali upniki so morali dovoliti črtanje.

Kakor poroča »Echo de Paris«, znaša skupni dolg nemških reparacij s kritjem medzavezniških dolgov vred 36 do 38 milijard napram 47 milijardam po Dawesovem načrtu, dočim bi znašala povprečna anuiteta 2.2—2.3 milijarde, prve anuitete celo nekaj manj. Po »Petit Parisien« bi se anuitete začele z 1.7 milijarde in bi po 10 letih narastle do najvišje vsote 2.3 milijarde. »Matin« pa že sedaj izjavlja, da se ne sme pričakovati, da bi dr. Schacht to novo ureditev sprejel brez nadaljnega in da se bodo morali zavezniški končno zadovoljiti z začetno anuiteto 1.5 milijarde. Owen Young je pristal na račun zaveznikov, da bo pametna podlaga za pogajanja.

Poljska vlada še ni sestavljena

Varšava, 12. apr. (Tel. Slov.) Po dolgotrajnih večerajšnjih posvetovanjih državnega predsednika z Bartlom in Pilsudskim o novi sestavi vlade, ki še niso dovedla do pričakovanega uspeha, javlja danes večina varšavskih listov, da je zadel Switalski pri sestavi svojega kabineta močne roke pod Switalskim na znatne težkoče. Varšavski listi pišejo, da so državnega predsednika svarili tudi vodilni gospodarski krogi, kateri se bojijo, da ne bi

sestava ekstremnega protiparlamentarnega kabineta neugodno vplivala na inozemski kredit in miren razvoj dežele.

Pariz, 12. apr. (Tel. Slov.) Poljska bo ta mesec dobila svojo vojno mornarico. Prve tri ladijske enote bodo te dni v Franciji spuštili v morje. Dne 12. aprila se spusti v morje v Le Havru oceanska podmornica »Vlk«, dne 16. aprila v Cannesu torpedni rušilec »Burza« in 23. v Nantesu podmornica »Rys«.

lastno trošarino tekom 20 dni prihodnjega meseca, ko so stavili v promet pridelek.

Občinska trošarina.

Čl. 14. Občine, ki imajo po zakonu pravico, uvesti občinsko trošarino, bodo mogle od 1. januarja 1930 v lastnem delokrogu naložiti trošarino na predmete čl. 11 tega zakona do višine, ki je predvidena za oblastne trošarine na te predmete. Trošarinske stopnje, ki so višje od oblastne trošarine za 50%, bodo odobraval pristojna finančna ravnatelstva, preko tega do 100% pa generalno ravnateljstvo davkov.

Na fina vina, oslajena in neoslajena, kakor tudi za vsa druga vina v steklenicah more občina naložiti po svojem preudarku občinsko trošarino s tem, da od dohodkov, ki jih na ta način dobi, odstopi pristojni oblasti 30%.

Predmeti iz čl. 10 se morajo enako obdati z občinsko trošarino, ne glede na to, ali so se pridelali v občinskem področju ali ne. Čl. 15. Finančni minister se pooblašča, da za izvrševanje tega zakona izda pravilnik in postopek za trošarinske prestopke.

Čl. 16. Zakon stopi v veljavo 15. aprila. Izvzete so odredbe, za katere določa zakon sam drugače.

Sv. Stolica se ne pogaja s sovjeti

Rim, 12. aprila. (Tel. Slov.) »Osservatore Romano« prinaša posebno izjavo z ozirom na govorice o pogajanjih s sovjetsko vlado, ki se širijo v Ameriki in Evropi. Več vplivnih listov je namreč zatrjevalo, da hoče sv. Stolica doseči ukinjenje ali vsaj ublažitev sedanje protiverske gonje. Izjava ugotavlja, da vatikanskim uradnim krogom ni ničesar znanega o katerikoli možnosti ublažitve sedanje preganjanja. Nasprotno je bilo v zadnjem času ponovno zabeleženo več slučajev krutega preganjanja predvsem katoliških duhovnikov. Tako se je pričela n. pr. preiskava proti rimsko-katoliškemu škofu v Vladivostoku. Obtožen je špionaze in veleizdaje, ker ga je odlikovala Poljska z redom »Polonia restituta« za svoječasno sodelovanje pri repatriaciji poljskih beguncev ter vojakov nekdanje carske vojske. »Te nove žrtve se povečajo število onih katolikov, ki ginevajo po strahovitih ječah kakor n. pr. škof Boleslav Skotskax ali številni duhovniki, frančiškani in dominikanci na Soloveckih otokih. Trpijo pa tudi ti soči pravoslavni duhovniki, za katere naroča sv. Stolica moliti prav tako kakor za katolike.« Sv. Stolica neprestano moli za mir, za vernike vseh izpovedi na Ruskem in se ne bo nikoli oddaljila od te edine pravilne politike napram sovjetom. — Da sovjeti ne mislijo na popuščanje v svoji brezverski gonji, dokazuje dejstvo, da je vlada pod vplivom Zveze brezbožnikov sklenila odpraviti letošnje velikonočne šolske počitnice. Namesto tega so dobili dijaki enotedenske pomladanske počitnice mesec dni poprej, to je od 8. do 15. t. m.

Zasedanje albanske skupščine zaključeno

Tirana, 12. aprila. (Tel. Slov.) Po sprejemu proračuna za 1929/30 je bila albanska skupščina zaključena. Kralj Zogu je sedaj svojemu kabinetu priključil 6 pisarn in sicer: za vojsko, orožništvo, narodno vzgojo mladine, upravno nadzorstvo, kraljevsko hišo in telesno stražo. Voditelji teh pisarn postanejo italijanski general Pariani, angleški general Penky, albanski polkovnik Blošni, angleški polkovnik Stirling, bivši albanski poslanik v Rimu Lidošova in albanski polkovnik Seregi.

Trocki ne sme v Nemčijo

Berlin, 12. apr. (Tel. Slov.) Nemški državni kabinet je končno veljavno odklonil prošnjo Trockega za bivanje v Nemčiji in celo tudi za kratko bivanje v syrho zdravljenja.

Drobne vesti

London, 12. apr. (Tel. Slov.) Poizvedovalna letala so našla pogrešano letalo »Južni križ« in mu vrgla živila. Posadka je na varnem.

London, 12. aprila. (Tel. Slov.) »Daily Express« javlja iz Kandaharja, da so Aman Ulahove predstraže že dosegle Gezi in da je Baka i Saquao ubit. Poroča se tudi, da je bilo v Kabulu izvršenih že prejšnje atentate na Baka i Saquao.

Varšava, 12. aprila. (Tel. Slov.) Poljski policijski uradnik, katerega je nameščenec berlinske sovjetske misije Apanasevič težko ranil v Baranovičih, zahteva od ruske vlade odškodnino 300.000 zlotov, rodbina ustrujenega stražnika pa 150.000 zlotov. O teh zahtevah se bodo vršila diplomatska pogajanja, ki bodo tudi pojasnila krvavi čin v Baranovičih.

Dunaj, 12. aprila. (Tel. Slov.) Madjarsko-romunska konferenca za optantsko vprašanje je bila danes prekinjena, ker se hočejo obojni delegati zopet obrniti na svoji vladi. V medsebojnem sporazumu se je sklenilo, da se bodo pogajanja nadaljevala 29. maja na Dunaju.

Elektrifikacija ljubljanske okolice

Belgrad, 12. aprila. (Tel. Slov.) Katorična električna centrala v Velenju bo na podlagi poročila glavnega ravnatelja za rude stopila v pogon v enem mesecu. Nato se bo skušalo, da se spoji preko Trojan z Domžalami. Dala se bo razširiti, kot bo potreba z ozirom na število odjemalcev. V tej zvezi bi lahko prišlo do elektrifikacije ljubljanske okolice, ker bi bila možnost razširitve podana. V Domžalah bi se priključila vsa industrija. Država nima od premoga v Velenju nobene koristi, ker je lignit in so transportni stroški previsoki. Ljubljanska okolica bi od te centrale mnogo gospodarsko pridobila. Zaenkrat so postavljene turbine, ki bodo proizvajale energijo 3000 KS. Mogoče pa je centralo povečati do 10.000 KS. Na ta način bi se zlasti regulirale cene falske elektrarne.

Novosadska vremenska napoved. Oblačno. Jugovzhodni in vzhodni vetrovi.

Dunajska vremenska napoved. Se bolj toplo, zaenkrat brez padavin. Na vzhodnem robu Alp jasno. V zapadni Koroški morda ponežje padavine.

Železničarji!

Blago za železničarske kroje. pravi železničarski liden m Din 75.—, 90.— bolše kvalitete m Din 110.—. Kompletne uniforme Din 550.— 650.— in 750.— DRAGO SCHWAB, Ljubljana.

Sveta življenje in vrvenje

Nemški centrum zopet v vladi

V Nemčiji je te dni grozila vladna kriza, ki pa so jo preprečili s tem, da so sprejeli zahteve katoliškega centra, ki bo imel v vladi tri ministre. Značilno je, da bo centrum zastopan po dr. Stegerwaldu, voditelju levega, krščansko-socialnega krila in znanem državniku dr. Wirthu. Na sliki so od leve na desno: prelat Kaas, načelnik centra, dr. Stegerwald, prometni minister, dr. Koch, dosedanjí pravosodni minister (dem.) in kancler Müller (socialist).

V kavi je strup

Po pravici je kava splošno priljubljeno užitno sredstvo, ker ima aromatične lastnosti, ki se ne morejo primerjati z nobeno drugo pijačo. Toda mnogi ljudje, posebno pa nervozni in na srečo bolni, ne prenesejo kave, ker jih ta preveč razdraži in jim krajša spanje. Staro je spoznanje, da kava deluje škodljivo. Dokaz temu najdemo v mnogoštevilnih prepovedih uvoza kave, ki so jih izdali absolutistični vladarji v poznem srednjem veku. Že Friderik Veliki je zapisal ob priliki: »... v ostalem je celo Njegovo kraljevsko Veličanstvo vzgojeno s pivsko godlo. Ta je mnogo bolj zdrava kot kava.« — Hildburghausenski vojvoda je leta 1826 izdal sledečo naredbo: 1. Kdor izpije skodelico kave, plača 6 srebrnih mark. 2. Kdor trguje s kavo, plača 20 talarjev. 3. Vsak gostilničar, ki kavo pije ali toči, plača 6 srebrnih mark. 4. Isto globo plača gospodar, ki svojemu služabništvu daje kavo. 5. Vsa kavna posoda se zapleni. 6. Kdor bi v deželo vtihotapljal kavo, mora dve uri stati ob sramotnem stebru.

Stvarni vzrok, zakaj je kava škodljiva, je bil znan šele pozneje. Leta 1820 je kemik Runge našel v kavi kofein. Od tedaj je kofein čisto bil predmet natančnih znanstvenih raziskovanj. Znani učenjaki in specialisti iz skoraj vseh dežel sveta so v svojih delih dognali sledeče: Kava in čaj vsebujejo kot edini škodljivi sestavni del približno 1—3% kofeina. 1 kg vsebuje torej 10—30 g te soli. V čistem stanju tvori dolge, bele, asbestu podobne kristale, ki nimajo nikakega duha in okusa. V vroči vodi se prav lahko topi.

Kofein spada med najbolj izrazite rastlinske strupe. Na človeški organizem deluje v glavnem na ta način, da pospešuje bitje žile in krvni pritisk. Na osrednji živčni sistem deluje s povečanjem njegove razdražljivosti. Razen tega povzroča kofein močnejše bitje srca. Pri tem se prekomerno obtežujejo ledvice, ne da bi se s tem doseglo povečano koristno delovanje. Posebno važna je okolnost, da je s kofeinom izmenjava snovi otežkočena.

Skodelica močne kave vsebuje okoli 15 do 20 g kofeina. Ta mala količina zadostuje za otežkočanje spanja, čisto ga celo onemogoči, občutljivim ljudem pa sploh škoduje.

Ako pomislimo, da telesu 2—3 krat dnevno dobivamo kofein v obliki kave, tedaj bo vsakemu razumljivo, da mora stalno draženje srca in živcev celo zdravim škodovati. Vredno je omeniti, da pozna medicina kroničen kofeinizem. Pod tem razumemo posledice prekomernega uživanja kave, ki se javljajo kot splošen občutek slabosti, nerazpoloženje do dela, du-

ševna depresija, tresenje rok, glavobol, trajno nespavanje, močnejše bitje srca itd.

Naravno, da se je znanost z ozirom na to kmalu potrudila, da pripravi kofeina prosto kavo. Ta problem pa se je izkazal kot izredno težak, ker je bilo treba pripraviti originalni kavi po okusu in aromi enakovreden proizvod. Končno je leta 1906 s pomočjo vodne pare in neke druge tekočine uspelo surovemu kavinu zrnju do take mere odvzeti kofein, da terapevtsko sploh ne učinkuje. Na ta način pripravljena kofeina prosta kava, znana pod imenom kava »Hag«, se je po vseh kulturnih državah zelo hitro razširila. Dobre lastnosti kave, ki jih zelo cenimo, pri kavi »Hag« niti najmanj niso oškodovane.

Nova skrb Turkov

Stevine skrbi, ki jih je napravil Turkom reformator Kemal paša, so se pomnožile z novim zakonom, ki odreja, da morajo vsi Turki svoja dosedanja imena opustiti in si nadeti zapadnoevropska imena. Stirinajst milijonov Turkov je s tem pravil Kemal paša v največjo zadrego, kajti odkod naj bi vsi dobili imena, ki odgovarjajo zapadnoevropskim imenom? V Turčiji doslej niso poznali rodbinskih imen, zadovoljili so se s predimni, ki so izhajala iz orientalskih pesmi in pravljic. Sedaj so vsi stotisoči Fatimov, Mustafov, Hasanov in Husseinov prisiljeni, da se odrečejo svojim častitljivim imenom in si nadenejo za njihove pojme brezpomembna zapadnoevropska imena. Zmešnjava je tem večja, ker so navedena imena najbolj pogosta v Turčiji, in ker morajo mnogi stotisoči, ki so imeli doslej enaka imena, sedaj iskati različna imena.

„Kmečka grofica“ in Habsburžani

Grofica Ilona Batthyany, ki je te dni umrla v starosti 89 let, so imenovali »kmečka grofica«, ker je bila v okolici svojega posestva Činkota, na katerem je živila čisto sama zase, med kmeti znana kot velika dobrotnica. Velika množica kmetov je sledila njeni krsti, ko so jo prepeljali v družinsko grobnico v Budimpešti. Grofica Batthyany je bila hči grofa Lajoša Batthyanyja, prvega ministrskega predsednika, ki so ga Madžari med revolucijo leta 1848 izvolili. Ko je bila revolucija zadušena, je bil grof Batthyany radi udeležbe pri uporu obsojen na smrt. Njegova hčerka je bila stara takrat osem let in je videla svojega očeta zadnjič skozi omrežje njegove jetniške celice, pre-

den so ga avstrijski vojaki odvedli in ustrelili. Cesar Franc Jožef je pozneje večkrat poskušal, da bi dosegel spravo z grofico, pa vedno zaman. V listu »Budapesti Hirlap« poroča nek zaupnik grofice, da mu je pripovedovala, kako je cesar nekoč med lovom v Gödöllő, pri katerem je zašel na njeno posest, poslal svojega adjutanta v njeno hišo, da bi si izprosil malo vode. Grofica pa je vodo odrekla in izjavila, da Njegovo Veličanstvo lahko napoji svojega konja pri kakem vodnjaku. Kasneje je poslala cesarico Elizabeta svojo dvorno damo Ido Ferenczy h grofici s prošnjo, da bi habsburški rodbini odpustila usmrčenje grofa, »kmečka grofica« je pa dvorno damo zapodila od sebe. Občevala ni z nikomur, ki je bil v zvezi s habsburškim dvorom, in je živela edinole med svojimi kmeti; rada je nosila madjarsko narodno nošo in se udeleževala kmečkih plesov. Največji del svojega velikega premoženja je porabila za dobrotelne namene in so jo radi tega v okolici častili kot angela. Svojo nespravljivost je pokazala tudi v oporoki. Ker je bilo znano, da je v budimpeštanskem narodnem muzeju pripravljen poseben prostor za spominke na cesarja Franca Jožefa, je spominke na svojega očeta, ki so bili v muzeju, vzela nazaj in jih zapustila z nekaterimi pomembnimi umetninami mestu Budimpešti.

Radi snažnosti - v norišnico

Faverio de Biasse v Buenos Airesu je prišel radi svojega četa do snažnosti v blaznico. Zgodilo se je tako-le:

Faverio de Biasse — ime diši po starem plemstvu — je popravljal čevlje, prodajal voščilo za čevlje in olje za usnje in si je pri tem zaslužil denar. Toliko denarja, da je naložil osem tisoč v banko. Na to je bil zelo ponosen. Nikakor pa ne smemo misliti, da mu je denar zmešal pamet. Da je Faverio od 13. decembra 1924 do 9. aprila 1926 radi brezpo-

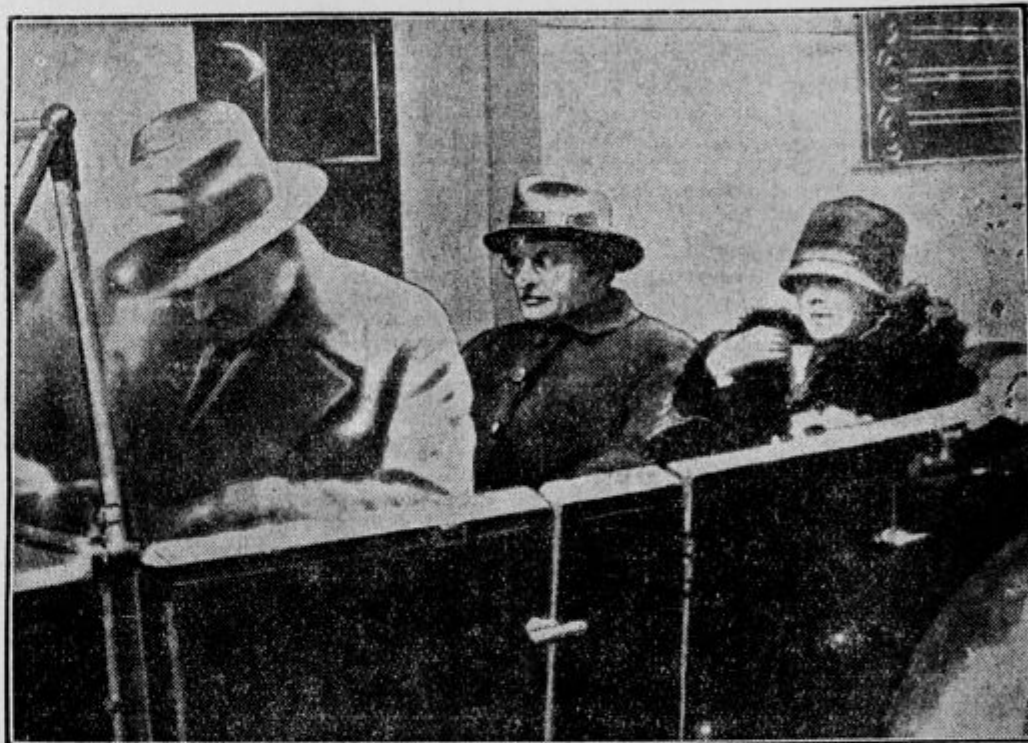

Danski prestolonaslednik Frederik se bo v kratkem zaročil s švedsko princezino Ingrido, vnukinjo kralja Gustava. Princezinja Ingrid, ki je izredno lepa, je stara 19 let, prestolonaslednik Frederik pa 30 let.

četa do snažnosti zopet v norišnico. Kljub svojim 8000 v banki. Njegovo mater, ki je bila čisto nasprotnega naziranja, je doletela enaka usoda in so jo sedaj državnim potom po petih letih prvič temeljito skopali.

Obvezna nošnja klobukov v Turčiji

Po naredbah turškega notranjega ministra je carigradska policija ukazala vsem podrejenim uslužbencem, da najstrožje postopajo proti vsakemu, ki ne bi imel na glavi klobuka. Ze prvi dan so privedli na policijo 45 oseb, ki so imele na glavi vse mogoče, samo ne predpisane klobuke. Vsi so prejeli ukor in rečeno jim je bilo, da bodo, ako bi ponovno grešili proti zakonu, ki določa, da mora vsak Turek nositi klobuk, zaprti. Policija je poleg tega uradno uničila vseh 45 zaplenjenih »klobukov«.

Prvi posnetek Trockega v pregnanstvu. Dolgo časa se je posrečilo Trockemu, da se je skril pred fotografi. Šele ko je zapustil hotel in se podal v svoje novo stanovanje, so ga mogli v družbi njegove žene in sina fotografirati. Svoj čas je Trocki nosil brado, sedaj pa je obril.

Smešnice

Nek šaljivec je stavil, da bo na enako vprašanje od petnajstih oseb dobil enak odgovor. In vprašal je, kogar je srečal: »Ali že veste, da je Lončar znorel?« — Vsi so odgovorili: »Kateri Lončar?«

»Čujem, da se je hotela Vaša soproga peljati na morje?«

»Res, to je bila njena največja želja, ampak jaz sem odločno rekel: ne!«

»Ja, pa so mi pravili, da je že odpotovala.«

»Že res, pa brez mojega dovoljenja.«

Odvetnik Klepetec je zagovornik, ki s svojim govorom včasih celo sodnijo gane do solz. Pred kratkim je zagovarjal mladoletnega težkega zločinca.

»Gospodje!« je govoril silno ognjevit. »Pomislite vendar na človeško plat slučaja. Mislite na ubogo mater obtoženca, na njegovo edino mater...!«

»Pepček, nikar se več ne trudi, spomnila sem se, da sem ključ shranila pri sosedu.«

Posadka ladje »I'm alone« oproščena. Sodišče v New Orleansu je oprostilo kapitana in moštvo kanadske ladje »I'm alone«, katero je ameriška stražna ladja radi suma tihotapljenja alkohola potopila. S to razsodbo je bilo ožigosano prenatrageno nastopanje ameriških oblasti, ki so moštvo potopljene ladje zaprle kot navadne težke zločince.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Organist
z večletno prakso (obrt-
nik), samski, želi službe
na štajerskem ali Kranjskem.
Cenji, ponudbe pod »Slo-
venca« na upravo »Sloven-
ca« pod št. 3821.

Organist in cerkovnik
želi službo spreminiti. —
Cenji, ponudbe pod »Slo-
venca« na upravo »Sloven-
ca« št. 3822.

Službo
občinskega tajnika
ali kaj sličnega, iščem.
Nastop po dogovoru. Na-
slov se pošlje v upravo
»Slovenca« pod značko
»Marljiv« št. 3771.

Trgovski pomočnik
mlad, vojaščine prost —
išče službe v trgovini me-
šanega blaga. Gre tudi
kot skladiščnik. Cenji, po-
nudbe na upravo »Slo-
venca« pod »Marljiv« št.
3763.

Službo dobe

Trgovski pomočnik
vojaščine prost, za trgo-
vino mešanega blaga, se
sprejme. — Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod
št. 3774.

Trgovski pomočnik
mešane stroke, mlajša
moč, se sprejme takoj v
stalno službo na deželi.
Le zmožni ter delavoljni
naj pošljejo ponudbe na
upravo »Slovenca« pod
šifro »Dravska dolina«
št. 3760.

Razpisuje se mesto cerkovnika in organista

Prosto stanovanje s pri-
tiklinami. Zrnska in vin-
ska zbirka ter stolnina.
Drugo po dogovoru. Na-
stop vsaj 1. junija. Oze-
njeni imajo prednost. —
Zupnija Sv. Marjeta nize
Ptuja.

Natakarico
iščem, pošteno, pridno in
vajeno vsega gospodinj-
skega dela. Nastop takoj.
Naslov pove uprava pod
št. 3775.

Trafikantinja
ki je dovršila trgovsko
šolo, sprejemem. Predsta-
viti se je takoj osebno v
trgovini pri Kernu, Kranj.

Šivilja
za ročno šivanje strojnih
pletenin se sprejme. —
Matilda Fleimš, Hrastnik.

Vajenca
v pekarsko obrt sprejme
tukaj pod ugodnimi po-
goji Josip Lavtižar, pe-
karna v Kranjski gori.

Natakarica
poštena, mlajša moč, se
sprejme v pošteno hišo.
Predstaviti se je takoj
osebno. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 3847.

Vajenca za
čevljarstvo obrt
se sprejme v Ljubljani.
Stanovanje in hrana pri
mojstru. Naslov pri upra-
vi »Slovenca« pod 3817.

Krojaški vajenec
se takoj sprejme z vsi
oskrbo v hiši, ostalo po
dogovoru. — Anton Šorn,
Klanec 7, Kranj.

Stanovanja

Mesečna soba
se odda. — Naslov v
oglas. oddelku Slovenca
pod št. 3873.

Kupimo

Bukovo oglje
vilano, suho, kupim. Po-
nudbe na upravo »Slo-
venca« pod »Eksport«
št. 3729.

Kupim posteljo
(Messingbrett) za eno
osebo, oblika s kvadrat-
nimi paličkami. Na: Predal
Sv. Pavel, Prebold.

Prodamo

Mlekar, potrebščine
Prodam hladilnik, 150 li-
terski kotel za sir, 10 li-
terski sod za maslo, gne-
tilnik za maslo, grevec za
mleko, prešo za prežanje
sira, 300 literski alfa se-
perator in druge male
mlekarske potrebščine:
Ivo Vranešič, Sunja.

Krompir
beli, več vagonov, prodaj
Kmetijska zadruga Ptuj.

Cepljene trte
vkoreninjeni divjaki, so
še naprodaj. Alojzij Gra-
ber, posestnik in trtnar,
p. Juršinci pri Ptuj.

Jedilnica
zelo dobro ohranjena,
svetla, prodam. — Naslov
v upravi pod št. 3806.

Vogalno parcelo

blizu kolodvora, na le-
pem prostoru, prodam.
Parcela se nahaja na
Friskovec za belg. vojaš-
nico. Pojasnila daje Fer-
do Maschke, Levčeva ul.
11. Rožna dol., od 2—4.

Denar

Tih družabnik-ca
za podjetje na deželi se
išče. Dopise prosim pod
»Tujski promet« št. 3798
na upravo »Slovenca«.

Vnajem

Pisarniški prostori
veliki, se oddajo v najem
s 1. majem. Maribor, Go-
spodsk. ulica 5/1. Informa-
cije: Videl, Glavni trg 5.

Porestva

Gostilniško hišo
center Ljubljane, 7 opre-
mljenih sob za oddajo, z
inventarjem in pohištvom
za 260.000 Din prodaj
»Posredovalec«, Sv. Petra
cesta 18, Ljubljana.

Objave

Preklic.
Podpisani javljam, da
nisem plačnik dolgov,
katere bi napravila moja
žena Ana Rupe, stanujo-
ča pri Matiji Klun, ko-
vaču v Kočevju. — Josip
Rupe, Bratislava.

Radio

Radio aparat
Radione, popolnoma nov,
štiriceven, z zvočnikom,
radi preselivne ceno na-
prodaj. — Ponudbe na
upravo pod št. 3747.

Radio aparat

4 cevni, 200 do 4000 m.
kompleten, z anodnim
(100 V) in kurilnim (4 V)
akumulatorjem ter usmer-
jevalcem (izm. tok 220 V)
za nabijanje obeh aku-
mulatorjev (do 2,7 amp.)
za skupno ceno 4000 Din,
naprodaj. Vsled nepopol-
ne selektivnosti aparata
primerno za od ljubljans-
ke oddajne postaje čim-
bolj oddaljene kraje. Do-
pisi pod »Poštni predal
47«, Ljubljana.

Razno

Kurja očesa
Claven
Nabavite sredstvo
proti kurilnim očesom!
Varstvena znamka
V zalogi v lekarnah in
groznicarjih ali naravnost
iz tovarne in glavne za-
loge M. Hrnjak, le-
karnar, Sisak.

Dr. G. PICCOLI, lekarnar
v Ljubljani priporoča pri
zaprtju in drugih težko-
želnosti svojo preizkušeno
Želodčno tinkturo

Puhasto perje
kg 38 Din, razpošiljam
po povzetju najmanj 5 kg.
Izkoristite priliko, dokler
traja zaloga. L. Brozović,
kemička čistilna perja,
Zagreb, Ilica 82.

Čebulo

štajersko, ima naprodaj,
FIZOL
za seme nudi najceneje
Franc Majdič - Kranj.

RESTAVRACIJA
LJUBLJANSKI DVOR
Od četrtega 11. t. m.
vsak večer

PRIMA SALONSKA
CIGANSKA
KAPELA
Vstop prost. Vstop prost.

Jabolka

štajerski mošančki se do-
bijo, dokler zaloga traja,
po ceni 3 Din za kilo.
»EKONOM«
Ljubljana, Kolodvorska 7.
Oddaja se najmanj 50 kg.

Florentiner slamniki
najnovejša oblika, pripo-
roča Modni salon Stučky
Maške, Ljubljana, Židov-
ska ulica št. 3. — Oglejte
si izložbo!

Koruzo za krmo

oddam najceneje
veletrgovinsko žito in moko
A. VOLK, Ljubljana
Resljeva cesta št. 24.

Razpis

Električni, cestna železnica
razpisuje dobavo: 153 m
modrega blaga za služ-
bene obleke; 153 m bla-
ga za plašče; nadalje 16
m blaga za službene ob-
leke poduradništva, 15 m
blaga za plašče. — Po-
nudbo je vložiti v zape-
čatenem ovitku z vzorci
vred do 22. t. m. do 11
dopolodne pri električni
cestni železnici (remiza)
na Zaloški cesti št. 25. —
Tam se dobijo tudi vzor-
ci blaga.

Inserirajte v

Slovenca!

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKA ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Beli zobje

olepšajo vsak obraz. Cesto že zadostuje samo enkratno čiščenje z
prijetno osvežujočo **Chlorodont-pasto**, da se doseže lep sijaj slono-
vine tudi na stranicah zob, ako se uporablja posebno izdelano
četkico za zobe. Ostanki jedi, ki ostajajo med zobmi ter povzro-
čajo radi gnilobe neprijeten duh ust, odstranjujejo se najtemeljiteje
z **Chlorodont-četko**. Poskusite najprej z malo tubo **Chlorodont-**
paste, ki stane Din. 8.—. **Chlorodont četka** za otroke, za dame
(mekke četine), za gospode (trde četine). Pristno samo v originalnem
modro-zelenem omotu z napisom **Chlorodont**. Dobiva se povsod. —
Poslijte nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili bo-
dete brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvojnica
Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor, S.

Objava

Uprava nekega veleposestva, ležečega v sodnem okraju ribni-
škem, prodaj prostovoljno iz svojih gozdov 600 komadov lepih, debelih
bukovih dreves.

Le pismene ponudbe in vlaganje kavcij se sprejema v Gospodar-
ski pisarni Alojzija Klavsa v Gorenji vasi pri Ribnici

dne 26. aprila 1929 od 9 do 17.

Interesenti dobe na zahtevo pismena pojasnila glede vsega
istotam.

Tudi kupčija od strani prodajalca najboljšemu ponudniku se
potrdi istotam in sicer naslednji dan, to je v soboto, dne 27. aprila,
1929, ali pa odkloni.

Naznanilo

Cenj. občinstvu vljudo naznanjam, da sem otvoril na novo urejeno

TRGOVINO

z manufakturnim

in modnim blagom

na Sv. Petra cesti šte. 38

nasproti gostilne »Pri Bončarju. — Ker imam v zalogi najnovejše

vzorke in samo sveže blago, ni bo mogoče vsakomur z najnižjimi ce-
nami postreči. — Priporočam se cenjenemu občinstvu za naklonjenost
z zagotovilom, da bom vsakogar solidno in najceneje postregel.

Adalbert Ivanuša

trgovec na Sv. Petra cesti št. 38.

Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi
dne 17. aprila 1929 ob 11:
15.000 kg pšenične moke št. 6
10.000 kg pšenične moke št. 0g
Kavčija po zakonu. Pogoji se dobe pri po-
pisani. Iz pisarne Direkcije državnega rudnika
Velenje, št. 3525/II.

Krompir
za seme in domačo rabo, najboljše vrste do-
bavlja v vsaki množini po ceni Din 185.— za
100 kg »Ekonom«, Ljubljana, Kolodvorska ul. 7.

Potrli neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem
pretresujočo vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oziroma oče, sin in brat, gospod

DOLF KOS

trgovec

v četrtek dne 11. aprila ob 24. po daljšem, mukepolnem, z veliko potrpežljivostjo
prenašanem trpljenju, v 48. letu svoje dobe, bogujedno preminil. — Pogreb nepozab-
nega se bo vršil v nedeljo dne 14. aprila 1929 ob 16 iz hiše žalosti, Vetrinjska ul. 8,
na mestno pokopališče v Pobrežju. — Sveta maša zadušnica bo darovana dne 15. t. m.
ob 7 zjutraj v mestni in stolni župni cerkvi v Mariboru.
Maribor, dne 12. aprila 1929.

MARIJA KOS, soproga.
ŠTEFI in ADOLF, otroka. — ANA KOS, mati. — JOSIPINA GOGER roj. KOS, sestra.
Posebni parte se ne bodo izdali. Mestni pogrebni zavod v Mariboru.

T. C. Bridges:

Na pomoč!

Roman.

»To je pa res fant kakor da bi bil iz železa!«
pravi Jim, ko gleda za njim in za kolesovo lučko, ki
se je migljaje izgubljala v daljavi. Nato pa se obrne
in gre počasi nazaj proti hiši. Belil si je glavo in se
izpraševal, kako za božjo voljo je Gadsdenov človek
mogel priti do ključa in odpreti lopo. Ključavnica je
bila dobra in ne take vrste, da bi jo mogel zlahka
odpreti z vetrihom. Jim sam je skrbel za to. Ključ pa
je tudi bil samo eden in Jim ga je hranil v predalu v
svoji spalnici!

Ko je prišel do hiše, ga je še neka druga stvar
iznenadila, da se namreč Mrs. Trant ni zbudila. V
njeni sobi ni bilo luči. To je bilo prav čudno, saj je
imela rahlo spanje, on je pa tudi toliko klical in Sam
toliko kričal, da je bilo hrupa več ko za potrebo.
Spomnil se je tudi, kako mu je Sam pravil, da je
predsinoči videl svojo teto šteti denar. Grda sumnja
mu je začela vstajati v duši in mesto da bi šel takoj
v hišo, stopi v lopo za radio, odklene omaro, vzame
iz nje svoj denar in ga vtakne v žep. Nato pa se vrne
v svojo spalnico, se vleže in zaspi.

Naenkrat se zdrzne in zbudi. V sobi je bil že
svetel dan. Kakor puščica skoči pokonci in gre k
oknu. Niti toliko si ni vzel časa, da bi nataknil co-
pate, ampak hitro stopi iz sobe in čez hodnik v Sa-
movo spalnico. Nalagoma odpre vrata in pokuka v
sobo, toda videl je, da je prazna. »Pa bi že moral biti

nazaj!« reče v skrbeh. »Da pride s kolesom v Bude
in nazaj, vendar ni mogel potrebovati več kot dve
uri!«

Jim gre torej v svojo sobo nazaj, se hitro obleče
in gre v lopo. Pa kolesa ni bilo tam in tudi za Samom
nobenega sledu. Jima je vse to pravzares zmedilo; ko
se je še prepričal, da Sama tudi nikjer okoli doma
ni, začne stopati po cesti dol. Zgodaj sinoči je padlo
nekoliko dežja, zato so se sledovi novih kolesnih
cevi v posušenem prahu prav dobro poznali. Vodili
so po cesti naravnost naprej tja do Gadsdenovih
vrat. Tam si lahko iz sledov sklepal, da je Sam sto-
pil s kolesa; zakaj je to storil, si pa Jim ni mogel
misliti. Vhod na zasebno pot je bil posut s peskom,
zato sledov ni bilo več lahko razločevati in Jim gre
nekaj časa po cesti naprej, da se prepriča, če ne bi
morda našel še drugih sledov. Pa ni jih bilo, zato gre
spet nazaj k vratom, malo premišlja, pa pride do
zaključka, da Sam ni šel nikamor naprej.

Če je pa stvar taka, potem je jasno, da je moral
iti skozi Gadsdenova vrata in Jim je sklepal, da ga
je ustavil Gadsden ali pa njegovi ljudje, kajti ni si
mogel misliti, da bi šel Sam k njemu sam od sebe.
Saj je bilo prav po Gadsdenovo, ako je prišel na tako
misel. Njegov sel mu je gotovo povedal, da so ga to-
vili, Gadsden pa je seveda nekoliko pomislil, kaj bi
fanta utegnili zdaj ukreniti, zato je sklenil storiti
vse, da ne bosta mogla profesorja Thoroida obvestiti.
Vse to je bilo vendar jasno kot beli dan; Jim bi bil
najrajši samega sebe pretepel, da ni že prej prišel
na to.

Naenkrat ga pograbi jeza. Gre naravnost k vra-
tom in pritisne na kljuko. Toda čudno! Vrata niso

bila zaklenjena. Odpre jih torej in stopi noter in tako
je prvič v svojem življenju stal na Gadsdenovih tleh.

15. V levjem brlogu.

Gadsdenovo posestvo je bilo veliko in nagnjeno
proti strmim pečnam ob morju. Obdajal ga je visok
in trden kamenit zid; dasi je bilo nekoč dobro obde-
lano, je bilo zdaj videti pusto in zanemarjeno in je
kazalo, da se lastnik zanje nič ne zmeni.

Jim je bil tako jezen, da se ni brigal za previd-
nost. Šel je po dovozni cesti kar naprej k večnim
vratom ter pritisnil na gumb električnega zvonca. —
Seveda ni resno mislil, da bi bil že kdo pokonci, zato
je zelo ostrmel, ko se skoraj isti hip vrata odpro in
si stoji oči v oči z Gadsdenovim podgani podobnim
tajnikom Sneedom nasproti.

Jim ni čakal, da bi Sneed prvi spregovoril, am-
pak nakratko vprašal: »Kje je Sam Lusty?«

»Išči ga!« pravi Sneed in se zlobno reži. »Ali si
ga izgubil?«

Jim pa se za rezanje ne zmeni in pravi: »Tukaj
je! Sledil sem ga!«

Sneed Jima za hip ogleduje in pravi: »Jaz ne
vem, kje naj bi bil! Najbolje bo, če vstopiš in vprašaš
Mrs. Gadsdena.«

Jim je okleval, pa le za hip. Vedel je, da se po-
daja v nevarnost. Toda Sam je bil v tej hiši in nje-
gova dolžnost je, da ga reši! Stopi torej v hišo, Sneed
pa zapre za njim vrata.

Mrs. Gadsden se oblači, pravi Sneed. »Kar z
menoj prosim.«

C. J. van HOUTEN & ZOON
CACAO

prvovrstni. - Brezplačna poskušnja v trgovini
VILJEM GOLOB, Prešernova ul., 9 do 12.
R. F. KOVAČIČ, Miklošičeva cesta 23,
od 3½ do 6½.

»Kmetje iz Mariborske okolice,
pozor!«

Radi zgradbe moje nove dvonadstropne stanovanjske hiše na voglu Aleksandrove in Meljske ceste v Mariboru, je dovoz na moje dvorišče k hlevom za konje in drugo živino sedaj urejen tako, da lahko pridete z vozovi in živino iz Mlinske ulice skozi ulico »Zagata« k hlevom in na dvorišče, istotako pa je dohod in dovoz tudi iz Meljske ceste zraven barake trgovca g. Jurše. Prodajam tudi staro strešno opeko, okna in drugo gradivo od stare hiše po nizkih cenah.
Priporoča se

Ljudevit Vlahovič,
mesar in gostilničar v Mariboru,
Aleksandrova cesta.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje
na dan 29. aprila t. l. ob 11 dopoldne nabavo:

centrifugalne sesalke z motorjem

učinek ca. 300 lit./min. Pogoji se dobe pri
podpisani. — Iz pisarne Direkcije državnega
rudnika Velenje, št. 3602.

Po otvoritvi trgovine

da se vpelje, dajem po najnižjih cenah blago svetovno znanih znamk:

kolesa
Dürkopp

gramofone, plošče
**Columbia
Odeon**

šivalne stroje
Minerva

in v to stroko spadajoče dele. — **Izkoristite to priliko**, da kupite blago iz
prve roke v moji specialni trgovini. — Prodaja na obroke. — **Pridite in oglejte si!**

-Tehnik- Josip Banjai

Ljubljana, Pražakova ulica (Ljubljanski dvor)

Radioaktivno termalno kopališče Rimske Toplice SHS

Odlično proti reumatizmu, protinu, išijasu, nervoznosti in ženskim boleznim. Sezona: Maj — oktober
Penzija: Predsezona Din 60.—. Glavna sezona
Din 80.— za osebo. Prospekte pošilja kopališčna
uprava brezplačno.

Poravnajte naročnino!

Bukova in hrastova drva

suha in polsuha, eventu-
elno tudi same okroglice
kupim za dobavo junij,
julij, avgust vsako množino

FRANC OSET, Sv. Peter v Sav. dol.

Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi
dne 17. aprila 1929:

3000 kg bučnega olja

Pogoji se dobe pri podpisani. — Iz pisarne
Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 3547/II.

Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi
dne 17. aprila t. l. ob 11:

1000 kg kave „Santos la“

Pogoji se dobe pri podpisani. — Iz pisarne
Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 3546/II.

Razpis

Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani potrebuje

gradbenega inženjerja

Za to mesto morejo prositi naši državljani z diplomo naše ali kake
zunanje univerze.

Pogoji za sprejem in navodila o sestavi prošnje se morejo dobiti vsak
delavnik v pisarni inženerskega oddelka Dravske divizije v Ljubljani ali po
pošti proti plačilu poštnine.

Prošnje je poslati do 25. aprila 1929.

Iz pisarne inženerskega oddelka Dravske divizijske oblasti, Pov.
IBR. 216.

Zapustil nas je nenadoma in se preselil v večnost naš
ljubljeni oče, stari oče in tast, gospod

France Urbas

posestnik in gostilničar

v 67. letu starosti, previden s tolažili za umirajoče.

Pogreb blažega se bo vršil v soboto, dne 13. aprila ob 5

popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Gor. Logatcu.

Bodi mu ohranjen blag spomin!

Gor. Logatec, dne 11. aprila 1929.

Žalujoče rodbine:

Urbas, inž. Urbas, Pečevnik, Sevnik,
Gostiša in Javornik.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli
ob smrti našega nad vse ljubljenega očeta in tasta, gospoda

Josipa Köhlerja

sedlarskega mojstra

izrekamo tem potom vsem našo toplo zahvalo.

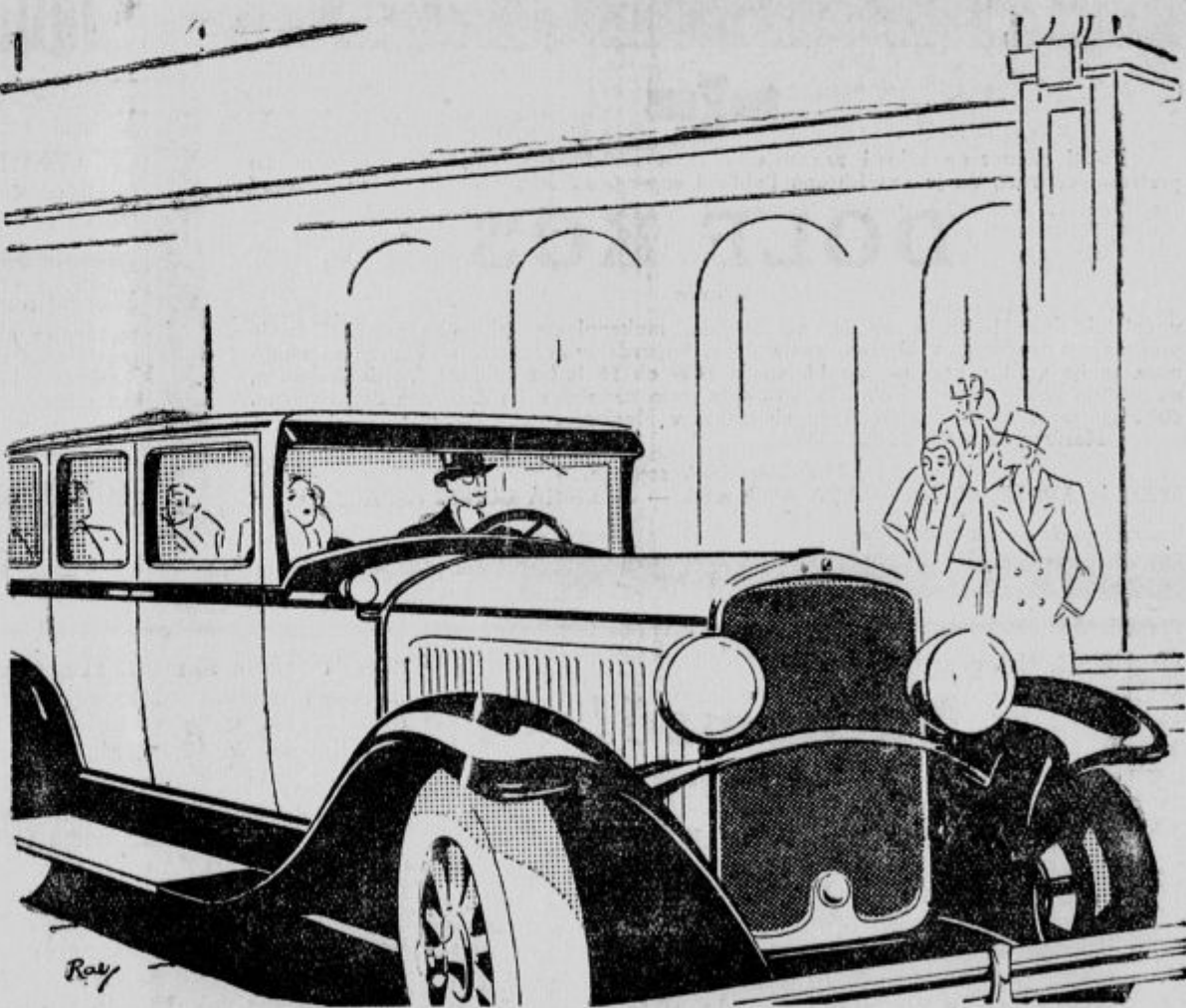
Posebno pa se zahvaljujemo darovalcem krasnih vencev in
cvetja in vsem prijateljem in znancem, ki so draga nam
pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi poslednji
poti. Vsem in vsakemu še enkrat — naša prisrčna zahvala!

V Ljubljani, dne 12. aprila 1929.

Globoko žalujoči ostali.

DE SOTO SIX

CHRYSLERJEV IZDELEK

Miren voz, ki se prilagodi, ki je tih in hiter. De Soto je v vsakem oziru velik in
lep voz. Poslušen v prometu, vendar hiter kot puščica, da se izogne prometu in da
hiti po cestah, kot da bi letel. Voz, ki je ustvarjen za potovanja po deželi.
Njegova čudovita protivrednost je posledica največje zmožnosti v produkciji. Brez
kompromisov med ceno in kakovostjo. Kajti podlaga za lepoto in tehniško dovršenost
tega šestcilindrskega voza tvorijo obsežni pripomočki Chryslerjevih tvornic.
Ali Vas smemo povabiti na poskusno vožnjo? Vprašajte — in izvedeli boste
vse podrobnosti.

Šestcilindrski motor visokega efekta. Leži na podlagi iz gumija. Bati so izdelani iz invar jekla. Kartier
je zračen. Mazanje potom visokega pritiska. Čistilec zraka. Čistilec za olje. Davanje pogonskega
sredstva z nizkim pritiskom. Termostatična regulacija hlajenja. Hidraulični notranječeljustna zavora.
Okovani deli so kromirani. Prostorna, luksuzno opremljena karoserija. Stikala za žaromete na volanu.
Električni kazalec za stanje pogonskega sredstva. Brizalce za šipe. Hidraulični amortizerji na vseh peresih.
Majhna kolesa, veliki obroči, nizka lega težišča, dobre lastnosti za vožnjo po cestah.

Coupé
Roadster
Touring
Sedan (2 vrati)
Sedan (4 vrata)
Luxus Sedan
Luxus Coupé

DOLENC & TÖNNIES, DVORAKOVA UL. 3, LJUBLJANA

De Soto Motor Cars, Division of Chrysler Motors Detroit, Michigan.